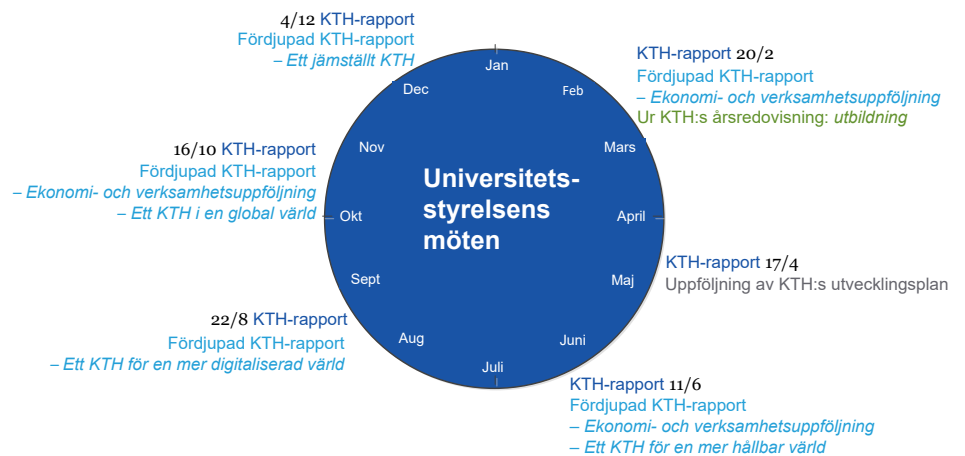

Uppföljning av KTH:s utvecklingsplan 2018–2023 efter ett år (2018)

20190417

Uppföljning av KTH:s utvecklingsplan

Denna rapport är den första årliga uppföljningen av KTH:s utvecklingsplan 2018–2023. Den följer utvecklingsplanens struktur och kommenterar utveckling och aktiviteter under 2018 på respektive område. I slutet av rapporten presenteras ett antal kvantitativa indikatorer. Dessa har valts ut i en process tillsammans med berörda avdelningar inom UF/GVS.

Innehåll

- 1 Rektors kommentarer
- 2 Ett ledande KTH
- 4 Ett integrerat KTH
- 5 Ett synligt KTH
- 6 Ett öppet KTH
- 7 Ett KTH för en mer digitaliserad värld
- 8 Ett KTH för en mer hållbar värld
- 10 Ett KTH i en global värld
- 12 Ett jämställt KTH
- 14 Indikatorer

Rektors kommentarer

KTH:s utvecklingsplan för 2018–2023 speglar, utmanar och driver vår verksamhet på alla nivåer. Att se uppföljningen för och utvärderingen av det första av de sex åren är väldigt spännande.

De visar ett år av omfattande framsteg, men även områden att arbeta vidare med. Utvecklingsplanen kompletteras löpande med ettåriga verksamhetsplaner.

KTH präglas av just utveckling och det händer hela tiden otroligt mycket på KTH – tack vare engagerade medarbetare, fakultet och studenter.

Utvecklingsplanen är, vilket jag nämnt tidigare, ett dokument att återkomma till, luta sig mot i det dagliga arbetet och som svarar på frågorna vad är, vad vill och vart ska KTH. Det är därför mycket glädjande att se att bakom orden om ett ledande, integrerat, synligt, öppet, jämställt KTH för en mer digitaliserad, hållbar och global värld finns konkreta resultat och en gedigen verklighet.

För att nämna några, av alla ljuspunkter, har vi tagit nästa steg i vårt kvalitetssäkringsarbete som är tänkt att genomsyra utbildning, forskning och samverkan. Det utgör en robust grund för verksamheten som även under 2018 visar en stark konkurrenskraft – inte minst internationellt. KTH är till exempel ett av de lärosäten som fått allra flest forskningsprojekt beviljade av EU:s ramprogram Horisont 2020.

I skrivande stund har vi hunnit fyra månader in på år två i utvecklingsplanen. Det bådär gott!

Ett ledande KTH

Ledande utbildning

Efterfrågan på KTH:s utbildningar är fortsatt stor men har minskat jämfört med föregående år. Antalet förstahandssökande till KTH:s utbildningar som leder till yrkesexamen var 2018 totalt 5 595 (att jämföra med 5 793 år 2017).

KTH:s webbplats, utbildningskatalog och gymnasiebesök är de viktigaste kanalerna för att nå målgruppen med information inför valet av utbildning. För att skapa möjlighet att göra KTH tillgängligt för fler är webbplatsen tillsammans med övriga digitala satsningar, som sociala medier och studentbloggar, mycket viktiga. Att rekrytering av studenter ska ske både nationellt och internationellt är väsentligt för KTH:s varumärke. Ett stort antal avgiftsskyldiga studenter är ett mått på KTH:s starka ställning internationellt och ytterligare satsningar ska göras för att förstärka kvaliteten inom detta område. Arbete med att rekrytera betalande studenter pågår och har resulterat i ett allt högre antal.

KTH har kraftsamlat för att bli ledande inom e-lärande. Lärplattformen Canvas används på 60 procent av KTH:s kurser. Flera parallella utbildningssatsningar har startat där lärare kan få stöd genom webbresurser, som bland annat berör digital examination och hur man gör eget pedagogiskt videomaterial. Nya ansatser har utvecklats gällande handledning och pedagogisk utveckling i samarbete med lärare som initierar Canvasbaserad undervisning. Fokus har lagts på hur plattformen kan användas pedagogiskt för att på bästa sätt främja lärande och intellektuell utveckling bland studenter.

KTH ger högskolepedagogiska kurser till undervisande lärare, forskare och doktorander. Grundläggande kurser som fortsättningskurser har getts inom det högskolepedagogiska området. En kontinuerlig förbättringsprocess har utvecklats för att kurserna ska följa aktuell forskning inom området och uppfylla lärarnas behov. Inom det högskolepedagogiska arbetet har kollegiala träffar arrangerats.

Utifrån den nya kvalitetspolicyn har en riktlinje tagits fram för kvalitetssäkring av utbildning med regelbunden granskning. Arbetet har fortsatt med att utveckla och implementera nya delar i lärosätets system för kvalitetssäkring av utbildning, forskning och samverkan.

All utbildning vid KTH genomgick 2018 en kontinuerlig uppföljning. Utvecklingsarbetet avseende att integrera hållbar utveckling och jämställdhet i utbildningen samt kopplingen mellan kursmål, programmål och utbildningens mål i examensordningen kommer att följas upp.

En fakultetsutvecklingsplan ska redogöra för respektive skolas kompetensförsörjningsplanering rörande lärare och forskare och beröra ett flertal aspekter såsom rekrytering, befordran, utveckling och jämställdhet. Vid satsningar på sabbatsvistelser behöver även förutsättningar för lärare att utnyttja sådana möjligheter tas med. Under året har också arbete med ett förslag till högskolepedagogiskt meriteringsprogram/meriteringsmodell pågått.

Ledande forskning

En riktlinje för kvalitetssäkring av forskning har tagits fram. Riktlinjen anger att all KTH:s forskning ska följas upp varje år i den interna kontinuerliga uppföljning som sker genom kvalitetsdialogen samt genom en extern kollegial regelbunden granskning vart sjätte år.

KTH har en hög andel externfinansierad forskning och har 2018 visat på fortsatt stark konkurrenskraft. KTH ligger i topp bland de svenska universitet som fått flest beviljade projekt från Horisont 2020. Den internationella forskningsfinansieringen står för cirka tio procent av forskningsintäkterna. EU är den huvudsakliga finansieringskällan.

KTH är beroende av tillgång till infrastruktur för att kunna bedriva ledande forskning och utbildning. KTH har de senaste åren genomfört ett utvecklingsarbete i syfte att säkerställa att de forskningsinfrastrukturer som är strategiskt viktiga för universitetets forskning och utbildning ges långsiktiga förutsättningar. En intern utlysning för att etablera ”KTH forskningsinfrastrukturer” har genomförts.

Ledarskap är av stor betydelse för att skapa ett ledande KTH. Professionellt ledarskap inom akademien innebär att vara väl förtrogen med sitt ledningsuppdrag i form av ansvar, skyldigheter och rättigheter. Under året har tydligare riktlinjer för chef- och ledarskap arbetats fram.

KTH har tappat positioner i både THE:s och QS totala rankingar. Däremot har KTH presterat mycket bra i QS ämnes- och ämnesområdesranking. KTH har hela åtta ämnen bland topp 50. Elektroteknik rankas som nummer 19. Inom Engineering and Technology rankas KTH som nummer 36 (år 2019). Inom THE:s nya ranking THE University Impact Rankings rankas KTH som nummer sju i världen. Utbildningsinsatser beträffande bibliometri har genomförts och utvecklingsarbete av den årliga bibliometriska uppföljningen har påbörjats, liksom arbetet med att få igång ett närmare samarbete med RISE för att utöka KTH:s kritiska massa inom några strategiskt viktiga forskningsområden.

Ledande samverkan

Arbetet med att öka genomslaget av KTH:s forskning och utbildning har fortsatt. Detta innefattar att skapa förutsättningar för ökat genomslag, att fånga in effekter och informera om resultat. Impact-ansvariga har haft regelbundna möten för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande, vilket har bidragit till en ökande medvetenhet om möjliga vägar att nå ökat genomslag.

En väsentlig del av KTH:s strategiska samverkan utgörs av personrörligheten mellan akademi och omgivande samhälle. Under de senaste åren har KTH arbetat med att underlätta för personer som rör sig mellan KTH och omvärlden. KTH har därför satsat 600 tkr per skola under tre år för att stimulera personrörlighet ut från KTH till strategiska samverkanspartners.

Samverkan kommer även att integreras i den regelbundna granskningen av KTH:s utbildningar och forskning. I 2018 års kvalitetsdialoger har bland annat personrörlighet mellan KTH och omvärlden tagits upp.

Ett integrerat KTH

Under vintern 2017/2018 genomförde KTH en intern utlysning för att etablera ”KTH forskningsinfrastrukturer”. De kriterier, som KTH tog fram 2017, för vad som ska känneteckna en KTH-forskningsinfrastruktur, utgjorde grunden för utlysningen. Kriterierna bygger bland annat på infrastrukturens tillgänglighet och att den används av ett flertal forskningsgrupper, långsiktig planering gällande organisation, finansiering, samhällspåverkan och samverkan. Av de 19 ansökningar som inkom beviljades nio forskningsinfrastrukturer status som KTH-forskningsinfrastruktur och ytterligare sex status som KTH interim forskningsinfrastruktur, med möjlighet att etableras efter ytterligare utvärdering 2019. Under 2018 har ett utvecklingsarbete bedrivits inom ramen för respektive infrastruktur relaterat till bland annat webbsidor, möjlighet att boka instrument och långsiktigt ekonomiska modeller.

Som ett fortsatt steg i att säkerställa att strategiskt viktiga forskningsinfrastrukturer har långsiktiga förutsättningar utlyste KTH under hösten 2018 totalt 20 mnkr i en intern utlysning riktad till de etablerade KTH-forskningsinfrastrukturerna. KTH tillsatte även en intern utredning för att se över möjlighet till större samordning och högre utnyttjande av de elektronmikroskop som KTH äger.

Forskare från KTH har under 2018 varit framgångsrika i SSF:s utlysning avseende instrument-, teknik-, och metodutveckling där åtta anslag av totalt 33 beviljade bidrag gick till KTH-forskare. I VR:s utlysning avseende tillgängliggörande av infrastruktur beviljades KTH två bidrag av totalt nio.

Sverige har genom Vetenskapsrådet finansierat uppbyggnad av ett strålrör (Swedish Material Science Beamline) vid den tyska synkrotronljuskällan PETRA III i Hamburg. I samband med att strålröret färdigställdes under 2018 har Vetenskapsrådet beviljat KTH värdskap för det svenska strålröret. KTH deltar även i en arbetsgrupp i det europeiska nätverket CESAER som under 2018 kartlagt nationella och institutionella processer och verktyg kopplade till stödjandet av forskningsinfrastrukturer.

En större omarbetning har skett under 2018 av KTH:s riktlinjer för forskningscentra i syfte att de ska kunna tillämpas på olika typer av forskningssamverkan. Uppdaterade riktlinjer gällande centrumkommunikation har bland annat medfört att de centra och strategiska forskningsinitiativ som redovisas externt på KTH:s webb har uppdaterats och en kommunikatör har anställts för att arbeta med dessa frågor.

Research Office har under 2018 startat initiativ för kompetensutveckling av samverkansledare på KTH och skapa en plattform för kontinuerlig återkoppling mellan forskare och stödfunktioner. Syftet är att öka forskarnas kompetens i formulering och implementering av projekt som svara mot förändrade samhälleliga förväntningar till utfallet från forskningen.

I början av året startades en seminarie- och workshopserie med syfte att öka utbytet mellan samverkansledare, skolorna och andra involverade forskare samt personal. Under året har KTH Research Office hållit fyra seminarier i samarbete med andra interna stödfunktioner. Seminarierna har behandlat frågor om GDPR och öppen data, hållbar utveckling, IP-hantering och genusfrågor inom forskningen.

Verksamhetsstödet vid KTH har under 2018 varit föremål för utredningar i syfte att nå utvecklingsplanens målbild om ett ”sammanhållet verksamhetsstöd som är professionellt och tillgängligt”. Från och med 1 januari organiseras det gemensamma verksamhetsstödet i hälften så många avdelningar jämfört med tidigare. Fortsatt utredning har tillsatts för att närmare analysera de processer som inbegriper skolorna.

Ett synligt KTH

Arbetet med att öka genomslaget – societal impact – av KTH:s forskning och utbildning har fortsatt under året. Arbetet med genomslag finansieras från 2018 av KTH, från att tidigare, i en utvecklingsfas, ha varit externfinansierat. Arbetet innefattar att skapa förutsättningar för ökat genomslag, att fånga in effekter och informera om resultat. Impactansvariga vid KTH:s skolor har integrerat impactperspektivet i kärnverksamheten. KTH Näringslivssamverkan har koordinerat arbetet, med stöd av en projektgrupp. Impactansvariga har haft regelbundna gemensamma möten för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande, vilket har bidragit till en stadigt ökande medvetenhet om impact och möjliga vägar att nå ökat samhällsgenomslag.

KTH:s synlighet stärks också av de innovationer som kommer ur idéer från KTH:s studenter, lärare och forskare. Strategin för 2018 har varit att bibehålla ett högt inflöde av idéer samtidigt som resurser lagts på aktiviteter för att få en både kvalitativ och kvantitativ ökning av utflödet. Extra insatser har gjorts för att på lång sikt öka idéinflödet genom exempelvis ideation workshops. Att utbilda kring hur idéer uppstår, och att identifiera, verifiera och utveckla idéer har blivit ett viktigt inslag i KTH Innovations arbete för att öka antalet innovationer från KTH. Dessa insatser har varit särskilt populära bland kvinnor på KTH.

Under 2018 har KTH Innovations arbete för att öka antalet kvinnor som utvecklar sina idéer fortsatt. Jämställdhetsaspekter har införts i verksamhetsplanen och följs upp löpande, såsom antalet nya idéer från kvinnor och antalet team i processen som har kvinnliga medlemmar. I december 2018 genomfördes eventet tedxkthWomen med över 400 deltagare som tog del av tal från forskare och studenter på KTH samt externa experter inom jämställdhet.

KTH Alumnis uppdrag är att utveckla och vårda relationen med KTH:s alumner. Fokus under 2018 har varit på att öka det långsiktiga engagemanget och att utveckla samarbetet med KTH:s skolor och studenter. Genom den digitala engagemangsplattformen KTH Opportunities som lanserades under slutet av året skapas möjligheter för utbyte mellan studenter, alumner och akademi. Under 2018 har ett sextioal event och möten anordnats, både internationellt och nationellt.

Den digitala kommunikationen i sociala medier och på webb har utvecklats löpande avseende såväl innehåll som val av kanaler. Särskilt fokus har lagts på kinesiska kanaler för att övervinna kommunikationsmässiga hinder med närvaro i kinesiska sociala medier såsom Weibo, WeChat och Qq. Utöver detta besvarar studentambassadörerna frågor från intresserade studenter och dessutom delar ett antal internationella studenter med sig av sina erfarenheter och upplevelser via bloggar.

Under året har KTH fortsatt arbetet med att utveckla och implementera nya delar i lärosätets system för kvalitetssäkring av utbildning, forskning och samverkan. Ett flertal styrdokument har tagits fram som har betydelse för KTH:s kvalitetsarbete. Under året har ett arbete inletts med att ta fram analysinstrument för kontinuerlig uppföljning av forskning på institutionsnivå respektive skolnivå samt planering påbörjats för nästa regelbundna granskning av KTH:s forskning. Kvalitetsdialogen har vidareutvecklats utifrån den återkoppling som skolorna lämnat efter genomförda dialoger.

KTH ska enligt utvecklingsplanen också stärka synligheten internt för att skapa större samhörighet med KTH bland både medarbetare och studenter. I medarbetarundersökningen 2018 uppgav 77 procent att de kände stolthet över att arbeta på KTH (mot 79 procent år 2016). I karriärenkäten som genomfördes 2018 var 27 procent av alumnerna mycket nöjda med sin utbildning och 49 procent nöjda. En procent var mycket missnöjda. På frågan om du skulle välja universitet/högskola idag, skulle du då välja KTH igen? svarade 48 procent av alumnerna ja, samma utbildning och 30 procent ja, men annan utbildning på KTH. Sex procent svarade nej. I mellanårsenkäten riktad till studenter i mitten av sin utbildning 2015 svarade 61 procent ja och 31 procent ja, delvis på frågan Känner du att du passar in på KTH?

Ett öppet KTH

En genomlysning har gjorts av hur KTH:s skolor arbetar med anslagsfinansierad vidareutbildning och uppdragsutbildning. Syftet är att bidra till arbetsmarknadens kompetensbehov inom KTH:s styrkeområden, samt att öka graden av samverkan för KTH:s lärare, vilket bidrar till ökad kvalitet och relevans för ordinarie utbildningar. Ett arbete har påbörjats för att ta fram en strategi för att öka utbildningsvolymerna för yrkesverksamma och för att kunna genomföra uppdragsutbildning. En strategisk styrgrupp för livslångt lärande och uppdragsutbildning har tillsatts.

KTH har under året fortsatt arbetet med ökad jämställdhet, mångfald och lika villkor. Översyn har gjorts kring mallen för analyser av utbildningsprogram gällande frågor om JML och diskriminering. En jämställdhets-, mångfalds- och lika villkorsansvarig, JMLA, har inrättats i varje skolas ledningsgrupp, universitetsförvaltningen och THS. JMLA ansvarar för att samordna och driva det lokala JML-arbetet med fokus både på arbets- och studiemiljö. KTH Equality Office har etablerats.

Arbetet mot olika former av trakasserier har trappats upp med syfte att motverka förekomsten liksom att ta fram processer för anmälan. Bland annat har ett arbetsmaterial kring frågorna tagits fram.

En rad större ny- och ombyggnadsprojekt avslutades 2018, bland annat i Södertälje.

I Albano pågår produktionen av fyra nya byggnader. I anslutning till Fysikhuset på AlbaNova byggs för KTH:s räkning nya lokaler för skolan för teknikvetenskap.

Under året har cirka 250 av de planerade studentbostäderna tagits i bruk. Under 2019 kommer den sista etappen studentbostäder att färdigställas på KTH Campus.

KTH uppmuntrar personalen till kontinuerlig kompetensutveckling för en konkurrenskraftig och effektiv verksamhet. Livs- och karriärplanering inkluderar bland annat individuell handledning. Ett professionellt verksamhetsstöd främjas bland annat genom det fördjupade introduktionsprogrammet för teknisk och administrativ personal. Flera kurser har getts till internationella forskare och lärare med syftet att underlätta integration i det svenska samhället samt ge ökade kunskaper i det svenska språket.

Ett KTH för en mer digitaliserad värld

Digitaliseringen är en stark drivkraft för utveckling och förändring i dagens samhälle. KTH ska med sin kompetens på området vara ledande i digitalisering av utbildning, forskning, samverkan och verksamhetsstöd. Digitalisering innebär att kvaliteten och effektiviteten ökar i olika processer och verksamheter. För att stärka digitaliseringsområdet på KTH har en vicerektor för digitalisering tillsatts.

Utbildning

Utbildningen ska med digitaliseringens hjälp göras mer nyskapande, tillgänglig och resurseffektiv. Införandet av studiedokumentationssystemet Ladok3 och lärplattformen Canvas har inneburit stora verksamhetsförändringar i syfte att öka kvaliteten och effektivisera processerna. En plattformsstyrgrupp för utbildningens infrastruktur har tillsatts för att samla och prioritera projektinsatser för att stärka den digitala infrastrukturen för utbildningen. Flera insatser för e-lärande har gjorts och förberedelser för att kunna införa digital examination har genomförts.

Forskning

Flera större forskningsinitiativ har under året genomförts eller initierats inom digitaliseringsområdet. Wallenberg Autonomous Systems and Software Program (WASP) har genomfört flera stora investeringar i personal och projekt kopplat till digitalisering och artificiell intelligens (AI). I forskningspropositionen planerades för en större basmedelsfinansiering för digitalisering att gälla från 2020 om 78 mnkr per år i tillskott. Med hjälp av det strategiska forskningsområdet ICT: The Next Generation samt med myndighetskaper dras flera initiativ inom ramen för digitaliseringsstrategin igång redan 2019 med initiativ som inbegriper alla verksamheter inom digitaliseringsområdet över alla skolor på KTH. För att tydliggöra, stärka och samla digitaliseringsområdet har en nystart gjorts genom att man lagt ned ICT-plattformen och startat en digitaliseringsplattform samt rekryterat en ny föreståndare. En plattformsstyrgrupp för forskningens infrastruktur har tillsatts med vicerektor för forskning som ordförande och flera insatser har gjorts för att förbereda för en ökad andel Open Science och hantera strategierna för publicering och relationen till stora förlag.

Samverkan

Många av KTH:s strategiska partner är intresserade av att utvecklas och samverka inom digitaliseringsområdet. Flera efterfrågar särskilda utbildningar kopplade till digitalisering varför också KTH:s rutiner för fort- och vidareutbildning behöver stärkas. Här har också en styrgrupp för livslångt lärande tillsatts. En särskild regeringssatsning genomfördes direkt finansierad av regeringen för fort- och vidareutbildning inom AI under namnet AI Competence for Sweden i samverkan mellan sju universitet.

Verksamhetsstöd

Digitaliseringens potential för att öka kvaliteten och effektiviteten i verksamhetsstödet är stor. Även här har en plattformsstyrgrupp för förvaltningens infrastruktur tillsatts. Stora insatser har genomförts för att anpassa myndighetens verksamhet till GDPR.

Ett KTH för en mer hållbar värld

KTH:s strategiska arbete med hållbar utveckling bedrivs utifrån KTH:s policy för hållbar utveckling och KTH:s övergripande hållbarhetsmål 2016–2020. Centralt för arbetet är att det integreras inom ordinarie verksamhet på KTH:s skolor och gemensamt verksamhetsstöd.

KTH har upprättat övergripande hållbarhetsmål och samtliga skolor liksom gemensamt verksamhetsstöd har även egna detaljerade mål som går i linje med de övergripande målen. Till varje mål finns ett handlingsprogram med aktiviteter som följs upp varje år.

För att uppnå de ställda målen i KTH:s utvecklingsplan gällande utbildning krävs ett fortsatt systematiskt arbete med integrering av hållbar utveckling inom utbildningsprogrammen. Skolorna arbetar utifrån handlingsprogrammen för KTH:s utbildningar. Utöver handlingsprogrammen lyfts arbetet med att integrera hållbar utveckling även inom de obligatoriska programanalyserna. Därmed ingår hållbarhetsarbetet i KTH:s interna kvalitetssystem. I mellanårsenkäten får studenterna fråga och med nu besvara frågor med avseende på integreringen av hållbar utveckling inom utbildningen.

Ett nytt civilingenjörsprogram i industriell teknik och hållbarhet introducerades 2018. Antalet utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå med fokus på miljö och hållbar utveckling ligger på samma nivåer som de senaste åren, tolv stycken. Antalet miljö- och hållbarhetsmärkta kurser har ökat från 435 till 672 mellan 2017 och 2018. Ökningen beror delvis på att skolorna det senaste året arbetat med märkningen av kurser.

Den högskolepedagogiska kursen *Lärande för hållbar utveckling* ges årligen och denna får nu en fortsättning i och med den nya kursen *Lärande för utmaningsdriven utbildning med globala utvecklingsmål*, som ges för första gången vårterminen 2019. Medel från MHU på tvärs har betalats ut för ett antal utbildningsrelaterade projekt, exempelvis till utvecklingen av en distanskurs i hållbar utveckling för gymnasielärare som ska ges från KTH.

Under 2018 hade 14 procent av de utlysta fakultetstjänsterna koppling till hållbar utveckling, vilket är en minskning med tre procentenheter från året innan. Under perioden 2017–2018 har KTH stigit i ranking inom Environmental Sciences and Engineering i Academic Ranking of World Universities till plats 151–200, samt bibehållit sin QS-ranking på 101–150 inom området Environmental Sciences.

Antalet vetenskapliga publikationer med fokus på hållbar utveckling och antalet forskare som publicerar inom HU-området ökar alltjämt årligen. Extern forskningsfinansiering med hållbar utvecklingsinriktning har minskat något från 15 till 13 procent av den totala externa finansieringen.

Samarbetsavtalen med Stockholm Environment Institute, SEI, IVL Svenska Miljöinstitutet och Akademiska Hus fortgår för att främja hållbarhet inom utbildnings- och forskningssamverkan; ett antal gemensamma seminarier har hållits för dessa ändamål.

För att bidra till ett hållbart samhälle är det viktigt att den forskning KTH producerar når ut och omsätts i praktiken. KTH lägger därför stor vikt vid samverkan med viktiga samhällsaktörer och vid att synliggöra nya forskningsresultat.

KTH bidrar till de globala målen för hållbar utveckling med särskilt fokus vid hållbar energi, industri, innovationer och infrastruktur samt vid att bekämpa klimatförändringar. KTH har anordnat seminarier för forskare med syfte att hitta kopplingar mellan disciplinerna och utveckla nya forskningsområden.

Under 2018 har ett arbete påbörjats med att koppla KTH:s impactarbete till hållbar utveckling, där FN:s globala hållbarhetsmål används som ramverk. KTH har fortsatt medverkat i FN:s ramverksprogram för hållbar konsumtion och produktion med fokus på upphandlingar.

Ett stort antal riktade mötesforum har anordnats, däribland KTH Sustainability Research Day. KTH-forskare har också medverkat i utredningar och delegationer som stöttar regeringen, däribland regeringens strategiska samverkansprogram för cirkulär och biobaserad ekonomi samt smarta städer, regeringens innovationsråd, regeringens vetenskapliga råd för hållbar utveckling, det klimatpolitiska rådet, Agenda 2030-delegationen och den under året tillsatta delegationen för cirkulär ekonomi.

Samtliga hållbarhetsmål kopplade till KTH:s campus har delvis uppnåtts med undantag av energimålet. Fortsatt samverkan har skett med Akademiska Hus kring energieffektivisering och energikartläggning. Solpaneler, värmepump och närvarosensorer har installerats på campus. Två nybyggnationer certifierades, en enligt Miljöbyggnad Guld och en enligt Silver. Två byggnader färdigställdes utifrån guldkraven.

Under våren 2018 genomfördes en omcertifiering av ISO 14001: 2015 mot de nya kraven i den internationella miljöledningssystemet. Ett arbete som pågått under 2018 har varit att utarbeta processbeskrivningar och rutiner för utbildning och forskning inom ramen för miljöledningssystemet.

KTH:s verksamhet bidrar till koldioxidutsläpp bland annat genom transporter. Den största källan till koldioxidutsläpp är de tjänsteresor som görs och då framförallt från flygresor. Utsläppen från flygresor över 50 mil står för största andelen och har ökat under 2018. Koldioxidutsläppen från flygresor under 50 mil har minskat marginellt. Minskningen kan bero på en ökning av resfria, digitala, möten. Resor med tåg har dock ökat.

Nya riktlinjer för möten och resor har utarbetats. Samarbete med upphandlad resebyrå kring riktlinjer och instruktioner vid resebokningar har genomförts. För att öka andelen digitala möten har videokonferensrum ställts i ordning, webbmanualer tagits fram och ett pilotprojekt genomförts med tekniktest och utbildning av ambassadörer.

Hanteringen av kemikalier sker systematiskt med bland annat utfasning av CMR-ämnen, ökad kunskap i riskbedömningar och elektronisk registrering av kemikalier. Samordning mellan skolorna pågår för att effektivisera inköp, användning och destruering. Utbildning ges kontinuerligt i säkerhetsfrågor relaterade till kemikaliehantering och brandrisker. Åtgärder har också vidtagits för säkrare transport av kemiskt, farligt, avfall. KTH:s internrevision har granskat KTH:s kemikaliearbete och föreslagit ett antal åtgärder.

KTH har arbetat utifrån den nya campusplanen för perioden 2018–2023. I alla projekt som genomförts under 2018 finns hållbarhetsaspekter med. En projektrapport har gjorts för vart och ett av dessa projekt för att påvisa vilka av FN:s globala mål och vilka av KTH:s hållbarhetsmål som projektet berör. Projekten har omfattat såväl renoveringar, nybyggnation och större projekt. Albano är ett projekt med en stark förankring i KTH:s campusplan.

Ett KTH i en global värld

KTH:s arbete med internationalisering och internationellt samarbete syftar primärt till att sprida och stärka KTH:s varumärke genom att rekrytera de bästa lärarna och forskarna samt att utveckla högkvalitativa forskningssamarbeten, öka studentutbytet med de främsta universiteten globalt och skapa möjligheter att rekrytera talangfulla studenter. Internationalisering är en förutsättning och drivkraft för att utveckla den egna utbildningen och forskningen.

En internationell strategi har formulerats för att förverkliga de mål i utvecklingsplanen som gäller internationalisering. Strategin omfattar följande fyra delområden: mobilitet, utbildningsprogram på engelska på avancerad nivå, utökad aktivt deltagande på den internationella utbildnings-, forsknings- och innovationsarenan samt närvaro i vissa strategiska geografiska områden.

Mobilitet

För att ytterligare stärka studentmobiliteten bör KTH fördjupa och bredda samarbeten med ”Key Partner Universities”, det vill säga universitet där avtal finns om utökad samverkan inom både utbildning och forskning. KTH bör även ytterligare öka fokus på studentutbyte med framstående europeiska partneruniversitet.

Hela KTH genomsyras av att universitetet uppmuntrar internationell samverkan och utvecklar formerna för sådan på alla nivåer. Utöver forsknings- och utbildningssamarbeten bör ökade möjligheter ges för sabbaticals för forskare och lärare samt internationellt utbyte för administrativ personal.

Utbildningsprogram på engelska på avancerad nivå

Antalet nyregistrerade avgiftsskyldiga studenter har ökat stadigt från år till år vilket är ett mått på KTH:s starka ställning internationellt. För att ytterligare förstärka kvaliteten inom området behöver fortsatta satsningar göras på att bibehålla och ytterligare utveckla hög utbildningskvalitet, karriärstöd, möjlighet till praktik och bostad.

I detta sammanhang kan ökade resurser behövas till granskning och meritvärdering, framförallt stöd till programansvariga i deras arbete att identifiera de mest talangfulla studenterna som söker utbildning vid KTH.

KTH behöver ytterligare utveckla processer för att säkra att talangfulla studenter som sökt och blivit antagna till KTH också slutligen kommer till KTH. Ytterligare stipendier behöver tillkomma, såväl internt som genom avtal med externa organisationer eller företag, och en process behöver säkerställas för inbetalningar från företag som avser att täcka terminsavgifter och levnadskostnader för avgiftsskyldiga studenter. Arbetet med integration av internationella studenter behöver också förstärkas.

KTH kommer att fortsätta med utbildningssamarbeten, exempelvis gemensamma masterprogram, då dessa utgör en viktig del av den internationella satsningen och starkt bidrar till KTH:s målsättning att vara ett av Europas främsta tekniska universitet. Faktorer som är viktiga att utveckla i sammanhanget är att öka intresset hos KTH-studenter för att söka till och delta i utbildningar som leder till dubbel examen samt att tillsammans med framstående utländska partneruniversitet utveckla och etablera, även utomlands, gemensamma utbildningsprogram, framförallt på avancerad nivå och doktorsnivå.

Utökad aktivt deltagande på den internationella utbildnings-, forsknings- och innovationsarenan

KTH har som en del av den övergripande strategin ett betydande internationellt inslag inom såväl forskning som utbildning, samt stort fokus på innovation. Aktiviteterna och deltagandet i internationella sammanhang behöver ökas för att behålla KTH:s framskjutna position.

Som ett led i detta ska KTH

- utöka och förbättra stödet till forskares ansökningar till de europeiska forskningsprogrammen, till exempel Horizon Europe, ERC och EIT KIC, i syfte att öka antalet starka EU-ansökningar och en ökad andel EU-finansiering för KTH
- göra satsningar på gemensamma utbildningsprogram inom ramen för exempelvis Erasmus Mundus, Erasmus+, samt masterprogram inom ramen för EIT KIC
- fördjupa samarbetet med ”Key Partner Universities” och engagemanget i strategiska nätverk såsom CLUSTER, Deans’ Forum, CESAER och N5T i syfte att etablera samarbeten på olika nivåer, men också att samordna lobbyingaktiviteter på EU-nivå. KTH kommer inte minst att behöva förhålla sig till den planerade EU-satsningen ”European University Networks”, där KTH kommer att vara en efterfrågad part.
- öka de strategiska företagspartnerns medverkan och engagemang i internationella forsknings-, innovations- och utbildningssamarbeten

Närvaro i vissa strategiska geografiska områden

Som en del i det långsiktiga arbetet med att rekrytera kvalificerade studenter, att möjliggöra intressanta utbytesalternativ för både studenter och forskare samt att utveckla forskningssamarbeten krävs ett ökat fokus i vissa strategiska geografiska områden för att synliggöra KTH. Fokus kommer i ökad omfattning att ligga på samverkansmodeller involverande såväl utbildning, forskning som innovation. Viktiga områden är bland andra

- så kallade ”emerging economies”, exempelvis delar av Afrika som omfattas av projekten Global Development Hub och South Africa–Sweden University Forum, SASUF
- delar av Latinamerika för studentrekryteringsinsatser och företagssamarbeten, exempelvis Brasilien, Colombia och Mexiko, samt delar av Sydostasien, exempelvis Indonesien, Kina och Indien, där omfattande samarbeten inom samtliga områden pågår och nya initieras regelbundet

Det ökande internationella samarbetet kräver också att KTH har ett förhållningssätt som innebär ett etiskt ansvarstagande. För att kunna bedöma lämpligheten i varje planerat samarbete ska ett etiskt råd inrättas.

Ett jämställt KTH

KTH:s utvecklingsplan 2018–2023 slår fast att jämställdhet mellan kvinnor och män samt avståndstagande från alla former av diskriminering är både en kvalitetsfråga och en självklar del av lärosätets värdegrund. Rektor konstaterar att det krävs ett djupgående arbete för att nå målet om ett öppet och välkomnande universitet. Utvecklingsplanen anger de framtida målen för detta. Fyra prioriterade mål för jämställdhetsarbetet på KTH har formulerats utifrån kartläggningen av ojämställdhet. Respektive mål med tillhörande aktiviteter beskrivs nedan.

Organisering av JML i strukturer och processer

En samlad organisering avser ett systematiskt omtag av JML-arbetet på KTH där diskrimineringslagstiftning, arbetsmiljölagstiftning, jämställdhetsintegrering och värdegrundsarbete kopplas samman. Utifrån detta delmål har enheten KTH Equality Office etablerats som central samordningsfunktion. Sedan början av 2018 finns en jämställdhets-, mångfalds- och lika villkorsansvarig, JMLA, i varje skolas ledningsgrupp, universitetsförvaltningen och studentkåren. JMLA sammankallas av vicerektor för jämställdhet och värdegrund och ansvarar för att samordna och driva det lokala JML-arbetet.

Exempel på processer som genomlysts under 2018 är:

- Mallen för analyser av KTH:s utbildningsprogram innehåller frågor om JML
- Medarbetarundersökningens frågor om diskriminering
- Förekomsten och/eller behovet av JML i interna personal- och chefsutbildningar
- Arbetet med och dokumentationen av arbetet med aktiva åtgärder enligt Diskrimineringslagen
- Kvalitetsdialogen kommer att följa upp skolornas arbete med JML, samt diskutera aktuell rekrytering och befordran ur JML-perspektiv med avseende på läraranställningar, forskare, postdok och doktorander

Kunskap och medvetenhet

Kunskap och medvetenhet innebär praktisk kännedom om genus och jämställdhet i hela organisationen, särskilt i ledarutveckling, hos lärare och inom utbildning för studenter.

Moduler i utbildningsprogram och högskolepedagogiska kurser

Under 2018 har pågående pilotprojekt för jämställdhetsintegrering inom maskinteknik och farkostteknik utvärderats och utvecklats vidare. Ett utvecklingsarbete inom civilingenjörsprogrammet i industriell ekonomi har också påbörjats. Under året har KTH tagit fram en ny högskolepedagogisk kurs som heter Genus och jämställdhet i högre teknisk utbildning. Kursen kommer att erbjudas under 2019 och sedan en gång per år. Kursen Att leda utbildningsutveckling har jämställdhetsintegrerats och kommer att erbjudas en gång per år.

Genus och förändringsledning (GOFL)

GOFL är ett utvecklingsprogram som genomförts under 2017–2018 och som involverat 18 kvinnor på ledande positioner inom både fakultet och administration. Syftet är att utveckla kvinnor som förändringsledare och därmed öka kvinnors inflytande i KTH:s långsiktiga jämställdhetsarbete.

Generella utbildningsinsatser och nätverkande

KTH Equality Office har under 2018 genomfört ett stort antal workshoppar och föreläsningar för anställda på KTH inom skilda grupper, avdelningar, enheter och ämnen. Även ett flertal arrangemang med externa målgrupper har genomförts, liksom samverkan nationellt och internationellt på konferenser, nätverksmöten, symposium och möten.

Lika villkor

Här ingår olika insatser i syfte att skapa lika villkor med avseende på lön, makt och karriär. KTH arbetar med att öka andelen kvinnor bland de högre akademiska befattningarna, på ledande positioner, bland studenterna liksom bland lärare och assistenter. KTH har under 2018 fortsatt att utveckla jämställda processer kring rekrytering, bedömning och anställning samt förutsättningar för jämställd resursfördelning.

JML inom forskning

Under 2018 initierades en årlig utbildning i ämnet för forskningscentrumföreståndare, i ett samarbete mellan KTH Research Office och KTH Equality Office. Inom ramen för samma samverkan startades ett arbete under 2018 med att implementera *gender training* inom KTH-ledda Horizon2020-projekt, vilket avses bli en del av linjearbetet på sikt.

Intern samverkan

KTH har under 2018 satsat på stärkt personaldialog och ökad intern samverkan mellan relaterade funktioner vid GVS för att än mer stärka JML-arbetet. KTH har även en lång tradition av stark facklig samverkan, vilket också ger avtryck i JML-arbetet i den fackliga dialogen i den centrala samverkansgruppen, Jämställdhets- och mångfaldskommittén. Under 2018 har en beredningsgrupp initieras, som ska förbereda JML-frågor inför centrala samverkansmöten.

Gemensamt internat med JMLA och FFA

För att skapa ett samarbete kring hur en jämnare könsfördelning i fakulteten kan uppnås genomfördes under våren ett gemensamt internat för de båda grupperna JMLA och FFA (future faculty-ansvariga). Gemensamma internat kommer att arrangeras årligen framöver för kontinuitet i arbetet.

Inkluderande kulturer

Inkluderande kulturer betyder ett praktiskt arbete baserat på uppförandekod och värdegrund, liksom en tydlig nolltolerans mot trakasserier och diskriminering. Det innebär även en transparens och tydlighet i kommunikationen om JML-arbetet vid KTH.

Hantering av sexuella trakasserier bland studenter

Under 2018 har en studie av processer för hantering av sexuella trakasserier bland studenter genomförts. Resultaten från studien har vidareutvecklats i workshopar. Under 2019 kommer rekommendationerna från studien att implementeras. Fokus kommer även att ligga på kommunikationen gentemot studenter gällande KTH:s hantering samt ett utvecklat stöd och utbildning för de som är involverade i processerna.

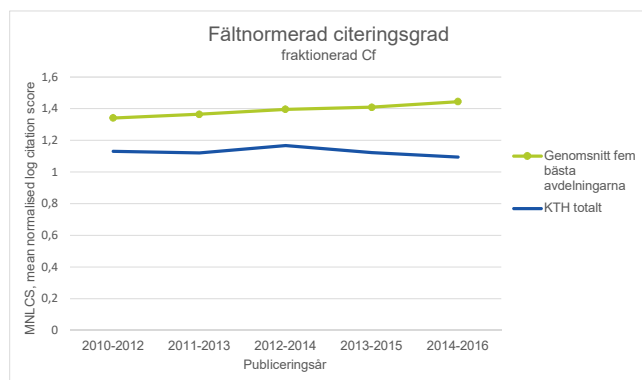
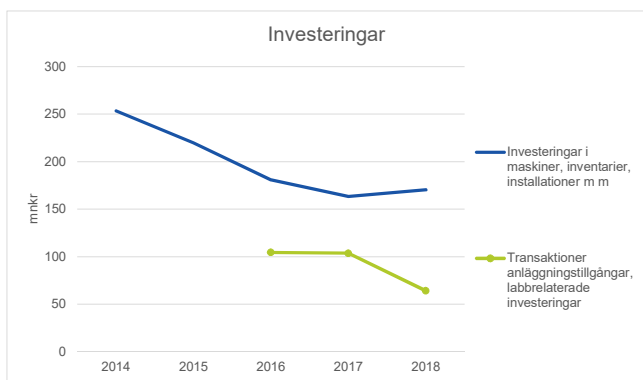
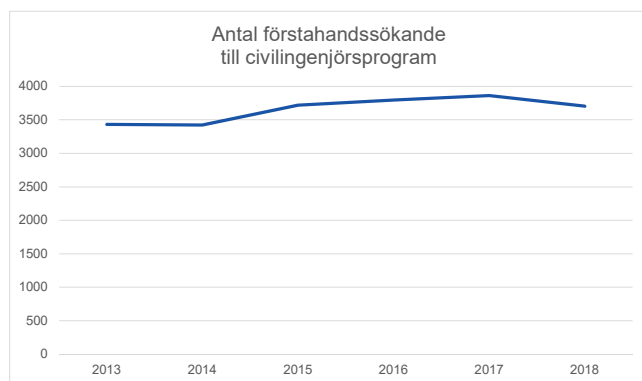
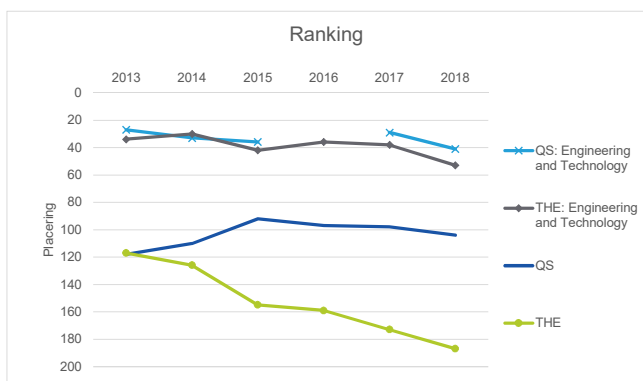
Utbildning om sexuella trakasserier bland anställda

KTH har utbildat samtliga skolchefer, flera administrativa avdelningar liksom specifika nätverk (främst doktorandnätverk) i vad sexuella trakasserier är och hur de motarbetas liksom hur ärendegången ser ut vid lärosätet. Dessa utbildningstillfällen har följts av workshopar för att implementering i det ordinarie arbetet på respektive del av KTH ska komma igång. Arbetet fortsätter under nästkommande år. Verksamhetsstödet har under 2018 utvecklat en praktisk gruppövning kring sexuella trakasserier, vilken ska kunna genomföras på APT inom hela organisationen.

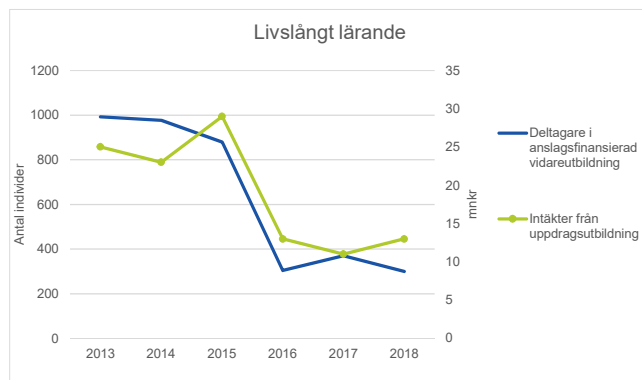
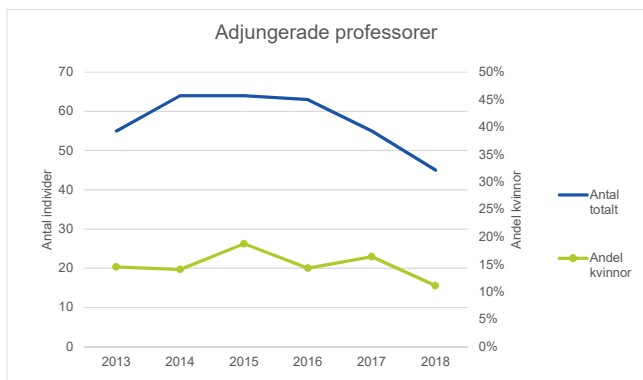
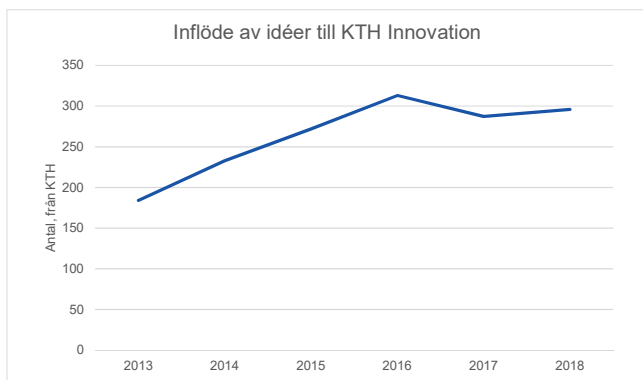
Mottagningen av nya studenter

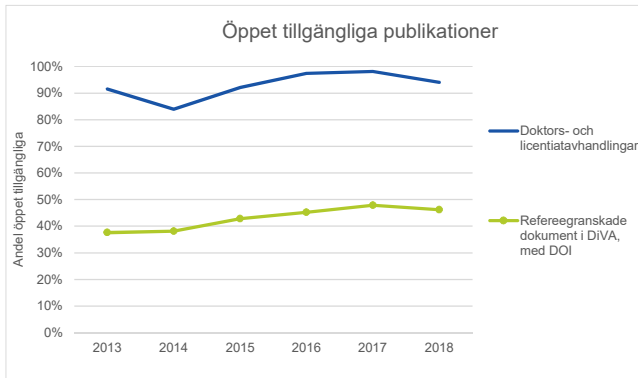
KTH har under 2018 utvecklat en systematisk integrering av JML i mottagningsaktiviteterna genom ett samarbete mellan personalavdelningen, avdelningen för studentservice och THS. Samtliga projektledare, gruppchefer, faddrar (inklusive internationella faddrar) inom mottagningen har utbildats inom JML och har haft workshopar om hantering av ett fall om sexuella trakasserier. 2018 hölls även en utbildning i JML för nya internationella studenter på KTH, som kommer att erbjudas årligen.

Indikatorer

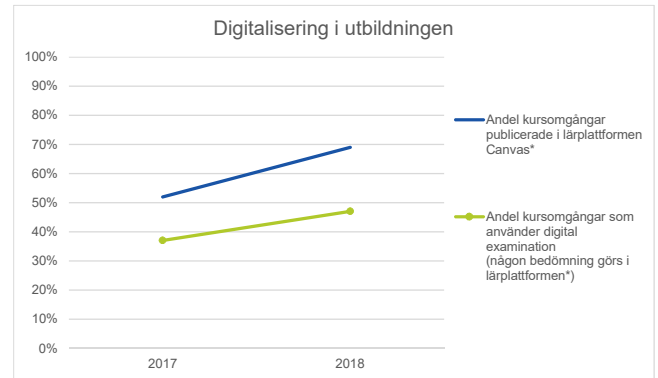

Datakälla: DIVA, Bibmet - WoS

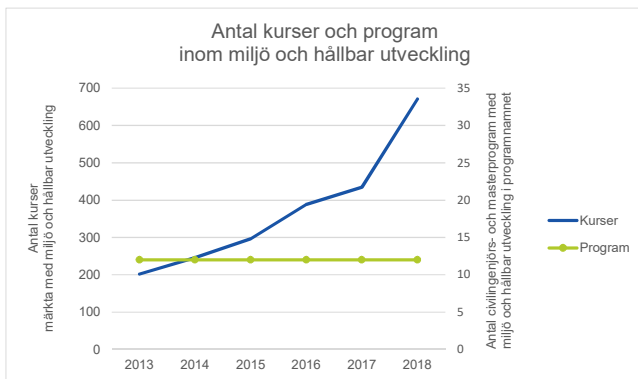

År 2018 är ännu ej komplett. Delen "grön" open access kan påverkas av embargoålder.
Källa: DiVA, unpaywall.org API

*) Canvas lanserades för hela KTH höstterminen 2017

Källa: DiVA, Web of Science

